

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZALLÁS:

Ó-vár Vizi-utca. 231. szám, első emeletben

Megjelen a lap hetenként kétszer, u. m. Vasárnap és Csütörtökön. Ara évnegyedre 3 ft o. ó. Hirdetési ár: soronként 7 kr, s minden hirdetés után 30 kr bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelteik.

KIADÓ-HIVATAL:

Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

Gyászmenet. Folyó hó 3-dikán délután négy órakor érkezett városunk határára országunk egykori korlátnokának, s most nemzetileg gyászolt halottjának földi maradványa. Nagyszámú népség ment ki egész a szomszéd Monostor helységig a közösen fálalt halott koporsója elébe. A gyászszekeret közvetlenül a Józsi-család férfi tagjai, az összes magánosság, nemesség, a prot. felekezet püspöki helyettesei, az egész papi s tanári kar, néhány főkatonai méltóság, stb. a városi hatóságok s község képviselői kísérték gyalog; a menetet kocsi hosszú sora zárván be. A gyászkozsit közvetlenül a gyászszekeret tartó kath. papság előzte meg; s jól esett kíséretükben látni az unitus románok esperesét. Előttük az itt állomásozó ezred zenekara zengedeztette a búshallott indulót. A kath. iskolai ifjúság (a több tanodák növendékei szünidejük miatt távol levén a városból) haladott halk léptekkel legelő a búsan lóbogó zászlók után. Itt láttuk a régi ellenzék és régi conservatív párt tagjai közül csaknem mindazokat, kik a városban mutatnak, s az arcukon lengő általános bánat, fontos időjelenség gyanánt tünt fel az észlelő előtt. A gyászmenet, mely hat ezernyre menő népsokaságot foglalhatott magában, így húzódtott keresztül a városon, s kíséret az országos halott porait a Felekaljáig. — A mint értesültünk az üdvözült halmvai a mikési családi sírboltba fogják elhelyeztetni; az elhunyt azon törvényhatóságban eső birtokába, hol mint annak főispánja kezdette meg egykor közpályáját. Szomorú nap, szomorú ünnepély volt ez Erdélyre nézve. Hazánk e lángtehetségének éppen akkor kelle letűnni a láthatárról, midőn a köztársaság leginkább öszpontosult benne! Ki értheti a végzet utait?

(Sz. L.) **I. Nemzeti becsületünk igényei.** Most midőn az európai sajtó is gyakran foglalkozik a magyar nemzet katonai és polgári erőinek elismerésével, multjájuk, jelenének méltánylásával — általában egész európai nemzeti életének elemzésével: nem lesz érdektelen, sem tanúságtalan önmagunknak is, mennyiben a hírlapi cikkek szűkebb köré megengedendi, e téren körültekintőnk.

A magyart nemtője mindazon erényekkel, melyeknek öszege egy nemzet jellemét kitünővé teheti, gazdagon hal-

mozta. E tekintetben Árpád és a Hunyadiak népe egyenél sem áll hátrább. Nevére, multjára, ősi szabadságaira szerencsétlenségében is büszke mint az angol, mely emberi és polgári jogainak tetőpontján a lehető legnagyobb polgári szabadság- és boldogságot élvezi. Keblét a nemzeti dicsőség nagy tettekre buzdító nemes tűze hevíti — csak úgy mint a francziát; melynek szellemével különben is sok rokon tulajdonokat bír. A tudományokat — habár e részben hajlamát erőivel aránylagos progressióban nem követhette, toll helyett nem a tudomány, hanem a harcok mezején „véres kard”-dal kényserítve végzetlenség sorsa kevésbé a maga mint Európa érdekében százados harcokat küzdni, — mióta kivált Mátyás korában megízlelte, szereti mint az a német, mely élete jobb részét tudós elméletekkel tölti. Sőt mennyiben a tudomány igazságait, a tapasztalás eredményeit a közéletbe átvinni, nemzeti lételevelé azonosítani honszeretete több ösztönrel — a közélet gyakorlati iskolájában nyert ezredes tapasztalatai s tanulmányainál fogva több gyakorlati tapintattal bír: az utóbbi fölött tagadhatlanul oly előnyben áll, melyet a magyar nemzet részére az idő nemzeti tulajdonná szentesített.

Igaz, hogy a művészet terén a magyarnak nem voltak még Phydiaszai, Apellesei; nem örökölte még nevét a márványszobrok remekei, a festői eset halhatatlan műveinek ábrándos szépségei által: de a ki a pesti nemzeti muzeum szépművészeti csarnokait megtekinti, e részben sem vonhatja kétségbe a magyar tehetséget.

Szive e mellett az el nem korhadt magyarnak oly jó, oly nemes — talán túlságosan is gyöngéd, mint az ázsiai népfajok zordonsággal párosult nemes tulajdona — melylyel magának nagy kárt, sok szenvedést okozott: ellenségei ezen nemes tulajdonát válságos perzekciókban kibányászták, Sámson hajától megfosztani elég okosok levén minden alkalommal.

Azonban mint lenni szokott: a nemes érzékében nemtelen elemek is rejlenek — és pedig minél nemesebb az érzék, minél gazdagabb az ér — az ellentét annyival feltűnőbb. Így a magyar fényes erényeknek komor árnyékoldalt is, — hogy ne mondjam bűnöknek — fájdalom, a történelem lapjain, a nemzeti ügy eredményeiben megtaláljuk; melyekért nagy nemzeti szerencsétlenségeinkben a Nemesis eléggé megboszlatta magát. S mégis le a legújabb idők minden alkalommal ismételve igaznak maradt a véres eredeti közmondás: „kárán tanul a magyar.”

Ezeket elemezni czélomra nem tartozik. Nem mintha az önzés ösztönénél fogva a magyar nemes jellem árnyékoldalt elrejtene, palástolni akarná. Mert bűneink szintűg mint erényeink — egyaránt ismeretesek. Aztán hol az a nép? volt-e, van-e és lesz-e? melynek jellemében erő és gyengeség, nagyság és törpesség ne vegyültek volna? Sőt mint az egyéneknek lenni szokott: úgy az emberiséget nagyobb alakokban képviselő egyének a nemzeteknél is, a

nagy tehetségeknek nagy gyengeségek szoktak természetes ellentétei lenni. Korunkban az északamerikai szabad államok fiatal népe a típus; ez az, melyre a vén Európa, mint szellemi hódítványainak örökösére kegyelettel tekint. S mit látunk? látjuk a fiatal, ép, nagyranőtt állam-organismuson a feketék sorsa miatti véres kóranyagot rágódni; látunk az egész nép magasztos, vállalkozó szellemét oly uralgó hajlamot átlengeni, mely akaratlanul a hajdani Phoenicia, s ennek leánya a büszke Carthago történetére, az emberiség ügyében tett érdemei-de eléggé nem fájlalható enyészetre is emlékeztet. Ertem a tulnyomó kalmár szellemet, mely a népeket kizárólag anyagi térre, s ezen idő előtti korhadásra vezeti.

Nem akarom a pártoskodás daemonát, válságos pillanatokban önerőnket tulbecslő indolentiánk, önző érdekekben személyes viszálykodásaink szomorú emlékeit fölemlegetni. Nem az alapiában igazságtalan kasztrendszer behozatalát sem, mely utóbira az európai államrendszerek voltak befolyással, s illetőleg előpéldával, de mely egy oly nemzet geniusával nem egyezett mint a magyar, mely ellenkezőleg a nagy Róma hajdani polgárai, s sok ma is élő nagy népekkel, az idegeneket „barbárok”-nak nem tekintette. De sőt a keresztény hitre lett téréseivel, híres vendégszeretettel fogva ezeket fölkarolta, honosította, s több esetekben maga fölibe emelte.

Mindezek ellen védett a szilárd a tulnyomó nemzeti erő: a magyar azon csapások alatt, melyeket inkább a kebelén dult viszályok, mint kül ellenségek idéztek elő, el nem vesztett, s habár számban megfogya, mégis él, s mint Anthaeusz a földből, hazája vérevel fölszentelt földéből meríti erejét a honszeretet bitvős erejénél fogva. A letűnt századok során le a jelen idők résztvenni látjuk őt az európai népek szellemi s anyagi mozzanatait és küzdelmeiben. Ő a polgarisodás érdekében Európa népeivel testvérül, s most ugy áll itt keleten, mint egy megrongált, de le nem rombolható bástya, melyre a védő sereg bizton támaszkodhatik.

A nemzetnek, mely rendeltetését megértve, földatához hűn haladott pályáján, a vések alatt sincs oka félni gyalázatos enyészettől. Az elévülhetetlen emberi és népjogok számára ismét megújult, hacsak azokról maga önkényt le nem mond, miszerint Cantu Caesar találó megjegyzéséhez képest rajta a történelem tanúsága beteljesedjék: „romlott népek arra rendeltetvők, hogy a zsarnokság martalékul essenek.”

A magyarnép történetében azt látjuk, hogy földatához, melyet megoldania, azon elvhez, melynek irányában ezredéves európai pályáján haladnia kellett, végzetlenség sorsa minden viszontagságai között hű maradtott.

Hon-foglalását a bennszülött eltiprására használta, mint ezt a római uralom tette, sőt inkább azokat ma.

VISZSZATÉRÉS A HAZÁBA.

BÁRÓ ORBÁN BALÁZS-tól.

(Folytatás.)

Itt egy nagy kiterjedésű város állott hajdan, vajjon nem volt-e az Marcianopolis, melyet a régi térképeken hibásan helyeztettek bennebb a száraz földre. — Egy kis s meredek sziklafalakon alá vezető félelmes ösvényen leszáltam a tengerparthoz, itt egy mély s több szobájú barlangot találtam, hol egy balázsajka, hálók, s más halászati eszközök voltak elrejtve, s melynek sötét kormos falai arra mutatnak, hogy itt gyakran élesztettek tüzet a hajótörésből menekült szerencsétlen tengerészek; ezen sajka is hihetőleg valamely elzúzott hajónak lehet bus maradványa, melyet kidobott ide a tenger, s melyet e vidék lakói ide elrejtve halászatára használnak; egy a tenger kavicsából felbuzgó jó vízi forraska mellett kövekkel körül rakott, s idomtalan szikladarab jelölte sir domborul, valamely vihar eltiporta tengerész, kinek társai kegyelele sirt rakott a mult nagyság romjaiból. Elhagyatott sir, melyet senki sem látogat meg, melyet senki sem öntöz a fájdalom és részvét könyeivel. Légy áldott gondviselés, hogy — engem oly hosszasan vándorlás alatt hasonló sorsolt megvédtél, hogy megtört testemnek nem kellett idegen földön elfeledve nyugodnia, hogy az, legalább a hon szent földjével keveredhetend össze; de ki tudja eljutandhatok-e oda, az én igéretföldömrő? ki tudja, ha a vihar eltérve törékeny hajónkat, nem temend-e hideg hullámok keblébe; ki tudja, ha a sors üldözöttnek leend-e azon boldogsága, hogy fejét a hon hantain lenyugtatassa?

Vadászról megtérő társaim is megérkezvén, jellőveinkre kijött gözöstünk csónaka, melyre mi felülve, induláskészen álló gözöstünkre evdztünk, a horgony egyhangú ének és kíséretében felvonatott, s mi nem sokára

a pontus euxinus dűbös hullámaival küzdöttünk, de siker nélküli volt minden erőfeszítésünk, néhány órai ut után bátor kapitányunk megadta magát, s visszafordítva hajónkat, újból a kalakri fok alatt kerestünk menhelyet az ellentünk esküdött elemek üldözése ellen.

De a mi kapitányunk olyan volt mint a kiról Horacius azt mondta, hogy:

Illi aes triplex circa pectus erat,

Qui primus pelago commisit navem.

Ő a keleten közmondásilag ösmert tenygerész, rettenthetetlenül szembe mert szállni az elemekkel, ő nem vette azon általános elterjedt előítéletet sem tekintetbe, mely a pénteki indulást szerencsétlennek hiszi lenni, hanem pénteken este (nov. 15-én) a tenger egy kissé nyugodtabbnak tetszván, elindultunk, s szombaton reggel újból Szulina előtt voltunk, de a tenger ekkor is oly viharos volt, hogy a Dunába bemenni nem lehetett; hiába hangzottak el többször ismételt ágyulövéseink, hiába jeleztük (szignalizáltuk), hogy pilotra van szükségünk, mert az ügyőkség zászlójeleivel azt felelte, hogy kijönni nem tud, s miután Szulina előtt elhagyott horgonyunk kihalászását is sikertelen kísérték meg, horgonyt vetettünk, várva a vihar csendesültét.

A szulínai part tekintete iszonyu volt, mindenütt felforgatott hajók, árbozcaiktól megfosztott hajóvázok, elsüllyedt gályák vizből kiemelkedő csónka árbozcai, zátonyok gerinceire akadott, s lakóiktól elhagyatott nasszadok tüntek fel; az eget sötét felhők boríták, csak egy-egy nyilat a fellegrégekek löveltek ki s sugar legyezőként terjedtek szét a nap veres sugarai, Szulina körül dicsfényt árasztva el, minden más pont sötét s bus színezett volt, csak Szulina volt megvilágítva, s ott volt a Duna, a hajótörmött folyam, s mi kint valánk bizonytalan sorssal farkasszemet nézve; már szentünk, vizünk, s minden tápkészletünk fogyatékán volt, már több napok óta száraz kétszerstőlön rágódunk, s a szulínai világítótorony mindig a

gyász fekete zászlója lóbogott, a szél rémesen sivitott, az árbozcaok költözöttet rázva, s a vészmadarak baljóslatu üvöltéssel repkedtek körül hajónkat.

A bekövetkezett éj sötét volt, s hajónk recsege ingott a partokon rémes zajjal megtört hullámretegeken.

Reggel a kapitányok tanácskozmányt tartottak, tovább a szulínai part közelében maradnunk nem lehetett, vagy cöute—que cöute bekellett mennünk a Dunába, vagy a kalakri fokhoz újból visszatérni; bátor lelki kapitányaink az elsőre határozták el magokat, s felszedve horgonyunkat, nagy mérséven neki vágattunk a torkolatnak. A perc meghatón ünnepélyes volt, mindenki értékesebb holmiját magához véve, imát rebegő ajkkal, s félelmentorított arczeal állott ott, mely csend mindenütt, csak a parancshidon álló kapitányok zord kiáltásai zavarták azt percnyire meg; én ott állottam a hajó szélén, s belé-néztem tengerrel küzdő szöke hullámaiba a Dunának. Midőn a zátonyt jelölő jelfához értünk, gözöstünk egész erővel, s roppant sebességgel eresztettük meg (hogya feneke érintene is azt, a kifejtett nagy erő s sebeség által átszelje), a rohanó hajó által kiszorított víz kitélőül mint magas oszlop tekerőzve csapott fel, s mig én elkaptam belőle egy marokkal, s megivám, az alatt az alig 24 láb széles zátonyon szerencsésen tulhalott gözöstünk, mi bent voltunk a Dunában, s a partra kigyúlt lakosok és hajósoknak hangos bravo kiáltása jutalmazta meg kapitányaink bátorságát, a mi engemet — mivel kettő honfitársam — büszkévé tett (nevők Junga L. és Anderlich).

Csak most midőn bent voltunk a Duna békés keblén, most midőn visszagondoltunk a kiállott nagy vész veszélyre, most midőn minden bajon túl voltunk, láthatók át, hogy merész elhatározás az életben gyakran czélhoz vezet, midőn a tétovázás és határozatlanság legtöbbször vészbe sodorja az embert. Szulínán azt hívk, hogy mi régen a

tenger hullámai között találtuk sirunkat, mert midőn mi Szulínától a Serpentin szigethez indultunk, egyszer csak eltűntünk, s ők azt hívk, hogy hajónk elsüllyedt, pedig csak a nagy hullámhegyek voltak, melyek hajónkat elrejték fürkésző pillanataik elől, az ösmerősök és barátok a hajóra rohantak, s öszinte örömmel tudvölék elvesztettnek hitt barátait.

A kapitányok arca tündöklött, ugy néztek ők ki mint szerencsés hadvezérek egy fényes győzelem után, de nem is öknélküli voltak büszké, mert Szulina hajótörmött kikötőjében 2 Lloyd, 2 franczia, 1 orosz gözös vesztéget már két hét óta, s egyikük sem merte kidugni orrát a tengerre, mig mi szembe szálltunk, s kitarótán küzdöttünk a bős elemekkel. Még mi utazóul is, kik csak semleges s kényszerített részt vettünk ezen merész és kalandos hajókázásban, mintegy lenéztük azokat, kik vészről távol horgonyoztak itten, mig mi az élet és halál harczeit küzdöttük, kik mozdulatlan heverték itt, mig mi a halállal néztünk farkasszemet; azon nápolyi, ki pisztolyának golyójával fenyegette koponyáját a vész perceiben, most örömet s lelkesedést azzal fejezte ki, hogy tele torokkal makaronit kiáltott, s a kormos tengerészeket ösze vissza csókolt, megesküdtött azonban, hogy ő többet az álnok tengerre nem száll.

Tehát annyi kiállott vész és bajok után ott valánk a Duna békés keblén, hol annyi ezer galya nyugszik, kéjelmében elnyújtózva a hullámok puha pamlagán, jobb időre várva, hogy szétrepüljenek a világ minden tájaira, elvinni Maesia arany buzáját.

A mi Szulínát illeti, az egy nyomorult kis városka, valóságos menhely, hol minden kalandorok, üldözöttek, vékony lelkiösmerelet s talányos becsületességgel bíró egyének tanyát ütöttek: többnyire deszkából épült s náddal fedett házikói ninesenek is a száraz földön, hanem a Duna mocsárai között magas ezülepeken nyugszanak.

(Folytatjuk.)

gához főmelle. A barbársága- és pogányságában is magas eszmétől inspirált magyar szellem nem tartott hájtódászatot, nem kegyetlenkedett a megbódolt bennszülötteken, mint hatszázaddal később egy keresztény európai nemzet a szegény amerikai indusokon. Hanem ellenkezőleg a magával keleti hazájából hozott jogokat a bennszülöttekkel, mennyiben ezek csatlakoztak, minden faj különbség nélkül megosztotta; a később fölállított nemesi jogokban, azon bennszülöttek, kik a magyarokkal testvérisültek, s magokat érdemesítették, szintugy részesülhettek, mint bármelyik magyar; földbirtokra szintugy képesítették mint bármelyik magyar. Sőt van példa, hogy azoknak több jogokat biztosított, mint mennyit magának megtartott. Ilyen volt a kapcsolt Horvátország. A később betelepített népfaj jokkal szintén megosztotta földének legtermékenyebb, jogainak legbecesebb részeit, míg ezekért aránylag kevesebb polgári kötelességet vett igénybe.

A kereszténység eszméje hamar utat tört magának a magyar nemzet nemese szellemében. Ezen emberfajt nemestítő eszmének — a kereszténység igaz elvét értem — győzelmére a magyar nép oly szolgálatokat tőn az összes emberiség érdekében, melyek az emberfaj nemese — s polgárisodásának magas fokra emelkedésével hovatovább mind fényesebben fogják magokat visszatükrözni. A török-tatár hatalom árja végre is a magyar föltestek torlaszain tört meg; a félhold uralma a magyar fegyver-dicsőség előtt homályosult el. Rudolf osztr. császár hadvezére herceg Manfred Károly nyíltan bevallotta a magyar nemzet e részbeni halhatatlan érdemét, s azon roppant áldozatot, melyet legnemesebb vérének hullatásával nagy kiterjedésű birtokainak elvesztésével vitt magának: „Ez (t. i. Manfred Károly, ugy mond llyésházy*) igen tudós, és jó hadakozó ember vala; de mindezekfelett igen istenfélő levén, semmi dülást, fosztást tenni nem engedett, és csak kicsin kárért megület a németet, Samariában Csálközben felakasztott egy németet egy sás-kévéért, mit levont volt egy pajtáról; és a németeknek sokszor sok szóval eleibe adta, hogy ne legyenek halálatlanok a magyaroknak, kik sok és nagy országokat elfogyatták magokkal egyetemben a körszténység mellett, és minket németeket régen kiűzött volna az országból (t. i. a török) ha magyarok nem lettek volna. Csak egy magyar drabantnak is süveget vetett, és igen becsülé vala őket.“ stb. Nevezetes nyilatkozat, méltó annyival inkább a figyelemre, mert I-ő Leopold alatt a törökök magyar földről kiűzésében tett kötelességszerű magyar szolgálat fontosságát, s a magyar fegyver becsületét is ellenségeink kétségbehozni megkísérelték, mások számukra igyekezvén az érdemet megmenteni.

Alig bontakoztunk ki a kelet elleni véres küzdelemből, s a szellem és jog fegyvereivel kell más oldalról védeni nemzeti létünket: erről tanúságot teszen a jelen idő, a kifejlődés a jövőnek levén fenntartva.

Ismeretes historiai alapokon felhozott adataimmal a legnagyobb általánosság körvonalai között igyekeztem maradni. De nemzetünkéről szólván, s azokra nézve, melyeket egy jövő cikkből a tárgyra vonatkozólag mondandó lesz, a tájékozási pontokat mellőznöm nem lehetett. Annyival inkább nem, mert jelenben a kül és belföldi sajtó egy részének azon irányát látjuk, miszerint ünfelekezete számúra apotheosiseket hirdetni magának föladatul tűzte. Mi azokra nézve, melyeket állítunk, a történelem elismert passusaira mutatánk. S midőn mások érdemeit, ha ilyeket látunk, tiszteltben tartjuk, örvendünk, ha a miénk legalább elismeretnek: „Hanc veniam damusque petimusque vicissim.“

Az országos Múzeum-egylet III. tudományos ülése márcz. 31-kén délután 5 óran kezdve tartott, a városház nagy termében, gróf Lázár Miklós ur elnökle alatt. Tanár Takács János ur a villany-telegráf feltalálása s kifejlése történetéről tartott szóbeli előadást, tüzetesen s kellő világossággal tárgyalván a villany természetét s azon kísérleteket, melyeken át a távirás jelenlegi kifejlettségére jutott. Érdekes előadását gyakorlati magyarázattal is kísérte, fölállítván s működésbe hozván a teremben az ev. ref. tanoda telegráf mintáját. Ugy voltunk előre értesülve, hogy Brassai ur folytatandja a közelebbi ülésen felbuzsádott természettani érdeklődését, a mi azonban ezúttal is elmaradt, minthogy a főnnebbi tárgyalás hosszabbra nyúlt, hogy sem újabb tárgy felolvasására idő maradt volna. E III. gyűlés nem volt oly népes mint a két előbbi, mind a mellett elég népes arra, hogy kifejezze az ezen tudományos mozgalom iránti érdeklődést. Főrangú hölgyeink között most is egynehányan látogatókkal érdekesíttek az ülést, s vannak, kik ez üléseket éppen rendszeresen látogatják. Kiváncos volna ha általában a hölgyek részvéte nagyobb kiterjedést nyerne, mert az európai társadalom mostani fejlettségében már a nőnem hivatalos van arra, hogy a szellemi fejlődés minden esatornai számára is megnyitva legyenek. Múzeum-elnök gróf Mikó Imre ő nagyméltósága által a rendes belépti jegy minden azt kívánó részére kiszolgáltatatik.

Sz. 1143. 14. éln. 1860.

Hirdetvénye

az erdélyi cs. kir. helytartóság elnökségének 1860 márcz. 27-ről.

Az 1860 márcz. 24-ről birodalmi törvénylap XVI. darabja 71. száma által, s annak következtében a hírlapok által köztudomásra jött már, hogy mi módon fog az 1859. ápr. 27-ről kelt császári rendelettel megrendelt 200 millió forintnyi álladalmi sorsjáték kölcsön teljesedésbe vitetni. E szerint szükséges csak még a közönség figyelmét a következő körülményekre téríteni.

Ezen 5 századékkal kamatol, és az évenként febr. 1-jén és augusztus 1-jén történő kisorsolás által tetemes nyereségekkel visszafizetendő államkölcsön főképp arra van szánva, hogy az arra a múlt évben kiűzött háború mián a cs. kir. szabadalm. ausztriai nemzeti banktól főlve 133 millió forint-

nyi előleg megfizetessék, s ez utóbbi által azon állapotba tétessék, miszerint jegyeit ismét ezüsttel beválthassa.

A ki tehát az állapotban van, kiscbb vagy nagyobb pénzüsszegeket előnyvel kiadhatni, annak most alkalom nyújtatik arra, a jelen kölcsönbeni önkényes részvétele által.

A bejegyzések azonban csak rövid ideig, márcz. 27-től egészen bezárólag ápr. 7-dikig, fognak az alább megnevezett közpénztárnál Erdélyben elfogadtatni, úgy mint a cs. kir. országos főpénztárnál és a fők-nemzeti banknál N.-Szebenben, a kereskedelmi és iparfiók-hitelintézetnél Brassóban, továbbá valamennyi cs. kir. gyűlpénztárnál Kolozsvárt, Brassóban, Marosvásárhelyt, Beszterczén és Szászvároson. Ezen pénztárnál az előnyomatott bejegyzési nyilatkozványok is ingyen fognak kiadatni, és szükség esetre ugyanott a kölcsön lényegéről s az aláírás föltételeiről közelebbi felvilágosítások is kaphatók.

Ujdonságok.

— Dohánytermesztés Erdélyben. Magyar- és Erdélyországra nézve a dohánytermesztés körül egy újabb fölségi rendelet kelt márcz. 27-ről. E szerint a dohánytermesztés minden oly községben, hol 1858-ban termesztés folyt, most ismét meg van engedve, ha legalább is hat hold a községben e célra fordítatik, sőt a pénzügyminiszterium fel van hatalmazva más helységeknek is engedélyt adni, ha azt a dohány-igazgatóság veszi meg, vagy pedig arra engedelmet nyerendő dohánykereskedők, kik a dohányt külföldre fogják kivinni; oly falukban hol a dohánytermelés meg van engedve, mindenki termesztethet, a ki a mezőn 800, kertben 300 □ ölet e célra fordít, és a ki kimutatja, hogy vagy neki van raktára hová a dohányt zár alá tegyék; vagy pedig kimutatja, hogy dohányt illető időben dohánykereskedő, vagy a dohány-igazgatóság veszi át. A dohánytermelési engedélyt azon pénzügyhatóság adja, melynek területében a termelő helység fekszik, mindig községenként legfeljebb február végeig bejelentendő. A felügyeleti költségek fedezése végett engedélydíjt fizetnek a termesztők a szerint a mint fölött vagy kevesebbet termesztettek. Ezen engedélydíjt azoktól, kik az igazgatóság számára termesztettek, a dohány beváltáskor annak árából veszi ki a hivatal. A ki a dohány-igazgatóság által akarja megvételni dohányját, azt előre a bejelentéskor tudassa; s mint eddig ezután is ki lesz tűzve az idő, hogy melyik helység mikor vigye be dohányját; ezen határidőn túl azoknak sem szabad dohányt tartani künn, a kik kereskedők részére termesztik, hanem vagy raktáraikba kell hivatalos zár alá tenni, vagy a kereskedőnek a szabályok szerint átadni. A raktárjokban tartást a termesztők csak a termést követő áprilisi tehetik, azontul csak kereskedőknél állhat dohány, vagy pedig dohánykereskedési engedélyt kell kérnie neki is, a mi mindenkinek megadatik, a ki kellő biztosítást nyújt, hogy a dohány tartás és szállítás körül a fennálló szabályokat nem sörti. Az ily engedélyt az országos pénzügy-igazgatóság adja. Az ily engedélyezett, vagy külföldre viszi dohányját, vagy más szabadokos dohánykereskedőnek adja át, s az engedély keresők ki kell tenni, hogy minő súly mennyiség fog dohányt e célra tartani. A kereskedési engedély 1—5 évi időközre adatik.

A termesztésre való engedély kérését most az időre sietve adják be a termesztési kívánc, mert ápr. haván túl nem fogadtatik el, de el is késnének vele.

— Az országos statutumok — mint a „M. S.“ a „Fortschritt“-nán írja, hirszerint már megállapítottak, s szentesítés végett Ő Felsege a császár elé terjesztettek.

— Főlkér. Az erdélyi lötenyésző és verseny-egylet választmány a ezenlőki mindazon ló tulajdonosokat, kiknek telivér ló van birtokukban, hogy azok hiteles leszármazását — egy tökéletes ménes-könyv elkészíthetése végett, — folyó év június utolsó napjáig verseny-titkár Bíró Lajoshoz Kolozsvárra beküldeni sziveskedjenek! *)

Kolozsvárt, ápr. 1-jén 1860.

— A „Pesti N.“ írja: Bárd Józsika Samuel meghalt! E szó az egész magyar nemzet bánata. Egész országot szivgyászba borít. Magánfájdalomnak könyeket adott enyhítésül a gondviselés. Közfájdalomtól meg van tagadva a vigasztalás. Meg van tagadva, mert a piétás szelid bánatahoz a hazafinak bus gondja járul. Gond és aggodalom jövedd fölött szeretett haza!

Józsika volt erdélyi kancellár ravataláról 30 nehéz év emlékezete szól a magyarhoz. Szól felénk a harcok, az áldozatok emlékezete, miket e férfi a királyi házért, törvényes uráért vívott és hozott; fölemelkedik a szellemi küzdelem képe, mikben az utolsó évtized ujászületési vágya birkózott a nyolcz százados nemzeti fényes emlékek; feltűnik e férfi szelme minő volt, midőn a nagy halott pályáját kezdő, és a minő most, midőn végző. Egyiránt hű királyához és hazájához, valódi status-ferfi, ki az előző esküit és törvényeit a jelen igényeivel megegyeztetni és így bizonyos part felé segélni akarta azokat, kik hű alattvalók és magyar honpolgárok, — feszült kebellet nézett ő reá a nemzet, és — e csillag lement! Kidőlt közülünk a magyar élet egyik képviselője, ki egyszerű példaként állott hű alattvalói és hazafiai érényekben nagyaink előtt. Meghalt márcz. 28-án délb. 12 órakor. Legyen áldott emlékezete, és áldott lesz, míg magyar él.

— A Wanderer írja: „Az erdélyi kancellár Józsika b. ma (28-dikán) délb. meghalt. Állapota már tegnap reggel óta remény nélküli volt; béglyuladás kevés nap alatt határt vetett a még csak 55 éves, erős férfi életének. Ma reggel 5 óra óta a beteg már egy szót sem szólt; legközelebbi rokonai még elég jókor érkeztek, hogy vég óráiban mellette lehessenek. A halottas szoba telve volt a főúri rend nevezetes tagjaival: ott volt az elhunytak testi-lelki barátja, a magyarországi kancellár, Apponyi gr., továbbá Waldstein gr., Lovonics püspök, Schwarzenberg Frigyes herceg, Hammeleauer b. és mások. Egyikük óráját nézvé mondá: „Eppen 12 óra.“ E perczben lehalt a beteg utolsó. „Mondjunk el egy magyar miatyánkot“, szólta egy ur, s a jelenlevő magyarok imádkozának elköltözött barátjuk lelki udvéért; az ország pe-

*) A fennéimzett egyelet titkár állomásáról Pál Sándor ur lemondván, helyébe Bíró Lajos ur lón elválasztva, mire figyelemztetjük az illetéket.

dig, melynek Józsika b. fia volt, hangosan és fájdalmasan fogja siratni egyik legjobb fia halálát.

— Felhívás. Az erdélyi országos Gazdasági-egylet a múlt év október havában Marosvásárhelyt rendezett gyűléstárlat elismerése jeléül, — a bizottmányok ajánlatára — több városi és vidéki földbirtokos dicsőő oklevelekre méltott, s azoknak ünnepélyes kiosztását alulírta bizta, ki ezen ünnepélyt a jelen évi tárlat javára egy tánczvizgalmal szándékozik összekötni; miokon: felhívok mindenkit az ünnepélyen, és az azzal összekötött ápr. 10-dikén tartandó tánczvizgalmra teljes részvétellel megjelenni. — Belépti jegyeket 1 uj forintért kaphatni Wittich Jozsef, Jenei Albert uraknál, és a pénztárnál. — Marosvásárhelyt, márcz. 14-kén 1860.

Gróf Lázár M. ór.

— Befogatók Pesten. A Nachrichtenenné írják Pestről, hogy az 1848 óta ismeretes magyar népies írő Tancsis Mihály az utóbbi napokban befogatott. Az utóbbi események következtében befogottak közt van: Bárd Kasz, a kinek családja Daniából származik, továbbá Hándy Árpád és Kálmán. Az utóbbiaknál forradalmi irányu proclamatiókat kaptak volna. Peruknek végtárgyalása a napokban leend. A vádlottak védője Szilágyi Virgil ügyvéd.

— Az államháztartás körül behozott gazdálkodási elvnlő fogva, állítólag, az udvarhelyi, fejérvári és dézsi cs. k. kerületi hivatalok fel fognak oszlatatni és a szomszéd kerületekbe osztatni. (Kr. Ztg.)

— Jókai Mór-nak „A szigetvári vértanúk“ című legújabb drámája márcz. 29-ikén Pesten roppant hatással adatott, s más nap ismételtetett.

— Gr. Eszterházy Pál, mint megbízható forrásból értesülünk, arra határozta magát, hogy 1860-tól kezdve évenként 2000 forintot fordít a magyar irodalomra, úgy, hogy minden megjelenő magyar irodalmi terméket megvesz, a netán még fennmaradó összeget pedig szintén a magyar nyelv és irodalom emelését tárgyzó ösztöndíjakra fordíttatja. (P. N.)

— Egy németországi lap az „Illustrirten Familien-Journal“-329-dik számában egy cikket hoz a tánczról, a melyben egyebek közt azt állítja, hogy a magyarnak nemzeti táncza a polka! Auch gut! De ennél már nagyobb boldogdot is mondak rólunk és pedig nem rég az „A. A. Zeitung“ állítván, hogy „a magyarnak anyanyelve tulajdonképp a német, a magyar csak eltanult nyelv.“

— Salzburgból márcz. 24-dikéről írják: Ma itten igen érdekes fogadás lőn megnyerve. Egy magyar lovag fogadott, hogy felváltott paripákon Welsből öt óra alatt Salzburgba vágat. Delelőtt 10 órakor jelentette a telegraf, hogy Welsből elindult, s két órakor a bator lovas itten a piacon egy kavéház előtt épen leszállott. Welstől Salzburgig 38 postai óra távolság e szerint négy óra alatt lőn hátrahagyva.

— A „Fortschritt“-pesti levelezője írja: „Itteni körökben egy nevezetes hír kering. Tudni fogják önk, hogy a Becsen levő francia követ, az osztrák és cseh aristocratiával soha se érintkezik, ellenben magyar magnások gyakran fordulnak meg nála. Beszélük, hogy le szándékozik randúlni Pestre, a nép és ország viszonyait tanulmányozandó. — Egy cikkre vagyok figyelmeztetve, a mely Magyarországról márcz. 18-káról írva a „Prager Ztg.“-ban jelent meg. A hivatalos lap tudósítója igen jó kedvvel adja elő, mint olvadnak Magyarországon az idegen elemek a magyarba. — Az a prágai hivatalos lapban megjelent tudósítás pedig így hangzik: „Magyarországról, márcz. 18. A nemzetiségi demonstratiók a melyek sarkantus csizmák, feszes nadrágok és kakastollal díszített kanászkalapok képeben mutatkoztak, ez a comedia még Magyarországon nyugoti tót-német részén is elterjedett a farsáng alatt. Az elfoglaltan részt-nem-vevő szemlélő, azonban nem tartóztat-hatta magát a mosolytól, ha a szlávok közt egy bálban a sarkantus lovagok és hősök kilétét tudakozta. Rendesen ezt lehetne róluk megdudni: „Amott az a tánczos, a ki hevében sarkantusjával éppen elszábot egy hölgy kontósát, egy Fischer nevezetű segéd a Szabó boltjából, a ki nem reg még Schneider volt; mindketten testestől lelkeست magyarok. Az a másik, a kinek ugy ki van tűzölve az arca, s már szinte egy órája, hogy fule mögé tett ököllel és fintorgó arcizmokkal rugja a csárdát, forgatván az ő tánczosnéjét, az földbirtokos Homoky, származására nézve Steiermarkból való, úgy hívják, hogy Sandtner, most dühös magyar. Az a másik Kedvey kereskedő-segéd szileziai, mellette áll Rosenbergi ur és Varoky ur, ez-előtt Dolczal stb.“ Ezekből láthatja ön, hogy nem ok nélkül kelnek ki némelyek azon gyakran előforduló eset miatt, miszerint némely itteni szlávok és németek megtagadják származásukat és hazájokat. Sokan vannak ilyenek, s nemcsak a sarkantus csizmák és kakastollas „ártatlan demonstratiókban“ vesznek részt, hanem gyakran éppen ők a kolompok, a legdühösebb nemetfalog (germanophagen).“

— Kimutatás a kolozsvári kisegítő pénztár-egylet forgalmáról márcz. havában 1860.

Bevételek:

Pénztármaradék a múlt hóról	83 ft 38 kr.
38 uj tagnak 60 részvény után 5 ft 25 kr.	315 „ „
Havi, rendes és rendkívüli bevételek.	1946 „ 68 „
Könyvdíjakban.	38 „ „
Kamatok és provisio	433 „ 52 „
Bélygdíjakban	14 „ „
72 tag által visszafizetett kölcsön	15 045 „ „
Összesen	17,875 „ 58 „

Kiadás:

115 tagnak kölcsön	17,465 „ „
Tisztviselők fizetése	51 „ 49 „
Bélygdíj	26 „ 25 „
Irodai kellékek	15 „ 22 „
5 visszafizetett betétel	25 „ 8 „
Kiadások összege	17,583 „ 4 „

Pénztármaradék . . . 292 „ 54 „
Kolozsvárt, márcz. hó 31. 1860.

Tauffer Ferencz Vagner Friggy. Gelteh János. igazgató, pénztárnok, könyvvezető.

— Felszólítás. Minthogy a tavaszi idő derűtellet közelget az építhetési időszak is: tisztelettel kéretnek azon kegyes jöltevek, kik a dézsalvi ev. ref. ekkleziás templom építetési tervének előmozdítása tárgyában íveket kaptak, azokat adakozásaikkal együtt legfőlebb ápr. 15-ig a kuküllő ev.

*) Horváth Mihály: „Magyarok története.“

ref. egyházkerület nt. esperességehez beküldeni, hogy miután az irt. ekklesia az adakozáson kívül semmi segédforrással nem rendelkezhetik, a begyűlt és gyűlendő adakozás összegéhez képest intézhesse tervét, s tájékoztassa magát az anyagok beszerzésében. — Dézsfalva márcz. 25-kén 1860.

Benedek Ferencz,
dézfalvi ref. lelkész.

Nemzeti színház. — Márcz. 31-ikén Fridrichné jutalmjátékául „Ejszaka csillaga.” A jutalmazott művésznek koszorúkkal s értékes ezüst toilettetárgyakkal s később szállásán éji zenével lön megtisztelve.

Politikai hírek.

— Páris, márcz. 29. Grandguillot a mai „Constitutionnel”-ben a francia hadseregek Rómából kivonulásának lehetőségét tárgyalja, s az alkalommal azon észrevételt teszi, miszerint a francia hadsereg jelenléte nem tarthat ott határozatlan ideig. A pápai kormány kívánta az elvonulást; e kívánta teljesítették, mielőtt megvan a szükséges kezesség a pápa bizottságára nézve és a francia hadseregek egy olasz hatalom által felajánlott hadsereg által pótolhatók. Ha e tekintetben az alkudozások Nápolytól célra vezetnének, Franciaország semmi akadályt nem gördítené elbe.

— A „Constitutionnel” márcz. 25-ki azon commentárja, melylyel a Savoya iránt kötött francia-szárd szerződést kíséri, több helyen így hangzik: „Azt mondok tegnap, hogy Savoyának és a nizzai grófságnak bekebelezése közvetlenül csak Franciaországra és Szárdíniára tartozik. A többi államok ugyanis csupán oly indirect érdekek által vannak érdekelve az által, a melyek szerencsére ezen nemzetközi szerződés által nem fenyegettetnek. Azt hiszük, így értették ezt Szt. Péterváron, Bécsben és Berlinben. Anglia, mely eleinte csupán Cavour grófnál tiltakozott, felel legújabbán, mint mondják, Thouvenel ur sürgönyére. Ezen felelet nem foglalhat magába mást, mint a parlament érdekeit és jól ismert véleményét; de azért nem zavarhatja az meg, mi ezen bizalmat tápláljuk, a két szövetséges nemzet jó viszonyait.” Grandguillot ur ezután azt mondja, hogy Napoleon császár az európai hatalmak irányában megette mind azt, a mit tennie kellett, mert Thouvenel ur által Savoya és Nizza bekebelezésének indokait őszintén előjók terjeszté. Ezen lépés után a dolog csupán a párisi és turini kabinetek körébe tartozván, egyedül diplomáciai szerződéssel való megoldható. Most azt mondja Grandguillot ur, e szerződés alá van írva, s annak hivatalos közzététele visszavonhatatlan megszentelése egy immár bevégzett ténynek.” Grandguillot ur hozzá teszi, hogy most már a szerződésnek jóváhagyás végett a népség elő terjesztése van hátra, de ez iránt neki, azon népségnek Franciaországhoz való ellenállhatatlan vonzódása után nincs semmi kétsége.

A Constitutionnelnek ez így végződik: „Azon pillanatban, midőn ezen ünnepélyes szerződés elvégre meg van szentesítve, lehetetlen, hogy hódolatlankat ne fejezzük ki még egyszer Victor Emanuel király teljes loyálisát iránt. Ő róla el lehet mondani, hogy a nagyravágás elégtelével, a szerencse legváratlanabb kedvezésével semmit nem változtattak az ő lelkeinek nagyságán. Ő a legnemesebb és egyszersmind a legnehezebb erőnyer tudott példát mutatni: a háladatlanságra azon jótéteményekért, melyeknek háza új rendeltetését köszönheti.”

A „Pays” mint a „Patrie” megcáfoltja azon tudósítást, mely szerint a Lombardiában levő francia hadsereg visszahívása felfüggesztett volna. A „Patrie” szerint apr. 15-ig az egész hadseregnek vissza kell térni Franciaországba (a savoyai és nizzai jövődöbéli őrségeken kívül). A hadi eszközök és anyagszerek hajón szállítatnak Toulonba. Az is mondatik tovább, hogy ezen hadaknak legnagyobb része a chalonai táborba megy, mely fölött hír szerint Mac-Mahon viend a főparancsnokságot. Valószínű, hogy a francia hadak ezen gyors visszavonulása a savoyai ügygel van kapcsolatban; hogy nevezetesen a Svájcban mutatkozó ingerültség, valamint Anglia magatartása befolyással lehetnek arra. Továbbá mind a „Pays”, mind a „Patrie” megcáfoltja az „Independance” azon tudósítását, mely szerint a francia külügyminiszter az angol jegyzéket, a benne előforduló erős kifejezések miatt elfogadni szokott volna. A „Patrie” azt mondja, hogy az angol jegyzék ugyan egész szabadsággal tárgyalja a kérdést, de a legbarátságosabb biztosításokon végződik. Hanem a belga lap meg azt mondja, hogy ő úgy tudja, nemcsak egy sürgöny volt, hanem kettő. Az első hivatalos higgadsággal taglalta Thouvenel ur okait, de a másik alakjára nézve sokkal nyersebb volt, s e nyerséget éppen a barátságra való hivatkozással menté. Ez utóbbit utasította volna vissza vagy Thouvenel ur, vagy maga Cowley lord.

Páris, márcz. 25. Svájczból érkezett tudósítások szerint ott nagy a felindulás és harczi hangulat. Általános az a kíváncsi mindenütt, hogy Faucigny és Chablaist meg kell fegyveres csapatokkal szállni. A svájci rendek és nemzeti tanács tagjainak többsége is szintén a semlegesített savoyai terület mielőbbi megszállása mellett van, s így komoly eseményekre lehet számot tartani. A svájciak nem hiszik ugyan, hogy Faucigny és Chablaist meg bírják tartani, azt sem kötik, hogy a francziák azonnal megfogják Svájc egy részét szállni, de egyszersmind úgy vélekednek, hogy ha ők fegyverhasználat nélkül engedik semlegességüket megsérteni, akkor nem sokára Savoya sorsára jutnak ők is.

Páris, márcz. 27. A mai „Constitutionnel” szerint a francia hadseregek első zászlóaljai Olaszországból visszatérve már Savoyába érkeztek.

— London, márcz. 26. Éjjel. Az épp most tartott alsóházi ülésben, Lennox (tory) által hozzá indított kérdés Russell l. azt felelte: hogy az angol követtség Florenczben (a bekebelezés következtében most már Szárdíniában) megszüntendő, s hogy a turini követtség elsőrangú emeltetett. — Horsemann (radical) megrögt a kormányt a miatt, hogy a parlamentet Savoya bekebelezése iránt nem értesített. Az által Ausztria, Svájc és Savoya ellenállása bátorított volna. — Russell azt felelte, hogy Savoya bekebelezése Svájc semlegességét érinti. Ez a hatalmakat felszólítja, melyek közül többen congressus elé kívánják a kérdést terjesztetni. III. Napoleon okot adott a bizalmatlanságra. A parlament kemény

hangja nem gátolta volna ezen ügyet. Savoya bekebelezése a harczi franczia népethasonló kezdésekre vezet. „Nem szabad Európa többi népeitől távol állanunk, folytatá Russell lord beszédét — ha következendő kérdések azt kívánják, hogy készen állva a többi népekkel közösen működni, barátságos, de szilárd kifejezésekben kinyilatkoztassuk, miszerint a béke és az európai intézkedések Angolországra nézve fontosak, s hogy a béke nincsen biztosítva, ha félbeszakításoknak, aggodalmaknak s majd egy majd más ország bekebelezésére vonatkozó kétkedéseknek van folyvást kitéve. A hatalmaknak tisztelniük kell kölcsönösen a hatalmuk jogait, ha azt akarják, hogy biztosítva legyen a béke.” — Manners (tory) nagy meglepődést nyilvánítt Russell megjegyzései felett, melyek arról tesznek tanúságot, hogy vissza tér a kormány azon politikához, a melytől soha sem kell vala eltérnie.

London, márcz. 27. A „Times” mai cikke ezt mondja: Az alsóházi vita nem nyit semmi utat új kombinációra. Russell lord a Franciaországgal való szíves egyetértés végét jelenti. Így végződik a kereskedelmi szerződés iránti bizalom. Napoleon császár a legszigorúbb magyarázatokat fogja akarni, mi a szerződés más magyarázatát olvassuk. Ébredjünk! mondjuk Napoleonnak, hogy csalódtunk, bizodalunk elenyészett!

London, márcz. 28. Az alsóház tegnapi ülésében Kinglake kijelenté, hogy kész Savoyára vonatkozó indítványról lemondani, ha a minisztérium komolyan követeli a legutóbbi ülésben bejelentett politikát.

— Vajon lehetséges-e, hogy egy angol kabinetnek hangulata ily hirtelen, ily varlatlan változást szenvedjen? E részben a valót érinteni látszik a félhivatalos „Donau Zeitung” egy londoni levelezésének előadása, melyet ez az angol kabinetnek vonatkozólag nyújt. — E szerint lord Russell, ki igen jó szagló tehetséggel bír, kiérezte, hogy aligha igen sok, még szabadulva tag is, el nem esik a kormánytól, ha Savoya bekebelezése egyszerűen elfogadjatik, vagy legfeljebb egy meddő tiltakozás fejezi be ezen egész ügyet, mely csak mosolylyal fog az acták közé tétetni. L. Palmerston ezért egy ellentállási kísérletet hozott javaslatba legalább Savoya semlegesített területeire vonatkozólag; ez aztán el is fogadtatott, s a parlamentben hivatalosan ki is lön jelentve, de magánban értesíték a beszédet tagokat, hogy ne nagyon szorítsák a kormányt még e tekintetben sem, mert különben Franciaország még a legesélyesebb engedményt is meg fogja tagadni. Ezután Svájcot is felbátoríták a tiltakozásra, sőt Poroszországgal is úgykezelt a brit kormány magát egyetértésbe helyezni. Ekként minden szépen rendezve lett volna már, csak hogy azáltal a francia kormány tetheze fogott s így ezen ellentállási kísérlet sem hozhatott teljes szinre; a parlamentben pedig, mint a márcz. 25. diki ülés vázlatja mutatja, az ellenzék mindig mérgesebben lépett föl s szokatlan zavargós jeleneteket fordultak elő, melyek könnyen válságos napokat hozhattak volna a kabinetre. Ennek tehát egy hatalmas, mondhatni kétségbeesett lépést kelle tenni, nem csak fennállásának, de reputációjának megmentése végett is. A dolog úgy hiszik eddig van s nem tovább.

Úgy látszik, hogy az angol kormány a savoyai kérdés miatt ők fenyegető vihart még az utolsó perczben egy congressus által akará elfordítani; de a francia kormány nem fogadja el ezen megoldási eszközt, s ezen gyöngédelenség a hü szövetséges iránt sértette meg aztán annyira a külügyminisztert, hogy egész a nyitl kifakadásig merészkedett. Ezen megoldási eszközhez ragaszkodni e perczben is, s kell is ragaszkodnia, ha magyagat tökéletesen neveltségessé tenni nem akarja. Előcsatárjaul szolgál pedig neki ezen harcban az érdekelt Svájc, mely valóban példás erélyt kezd kifejtetni; nem mulaszt el semmit, hogy jogai mellett egy a hatalmakat mint saját népet elszánt ellenállásra kelte. Ennek legközvetlenebb egy nagy népgyűlés tartott, melyen több mint 3000 ember jelenlétében a respublica első hivatalnokai léptek föl mint szónokok, s mely a szövetségánához egy foliátot határozott el, azon föltszólással, hogy Franciaország tulpátsáinak egész határozottsággal ellentálljon. A svájci szövetségánához ekként mind a népvélemény mind Anglia által támogatva, határozottan föllepott egy értekezlet vagy congressus tartása iránti eszmével, s turini úgy mint párisi követelt utasítá, hogy ily értekezletet javasoljanak, de egyszersmind követeljük, hogy annak határozatát a status quo okvetlen fennmarassék. Hogy pedig e követelését komolyan veszi, tanúsítja az, hogy a szövetségánához pusztán azon hirre, miszerint f. hó 28-án 600 francia szándékozik Annecy várost megszállni, rögtön Bern, Waadt, Neuchatel, Freiburg és Wallis kantonokban bizonyos számú haderő összpontosítására adott parancsot. Miután pedig lord Russell szerint Anglián kívül a berlini és bécsi kabinetek is a legnagyobb fontosságot helyezik a Svájc semlegességébe, ezért valószínűséget nyer az, hogy az erélyes kis köztársaság megnyerendi ezen kívánalmának teljesülését.

— A Francia csapatok visszavonulásáról keletkezett első hír — mint a „N. Pr. Z.”-nak írják Turinból márcz. 22-ről — általános benyomást, lehetne mondani, megdöbbenést okozott. Cavour gróf szerint hálátlanság lenne Piemonttól, — hasonlóan a szent székhez — a francia szuronnyok támogatását folyvást igénybe venni szerzett birtokaiban. Ezen megjegyzésnek valódi értelmét Párisban felfogták, s a veres nadragosok kivonására a parancs aláíratott; de az arcok is halványulni kezdtek, mert vannak, kik e rendszabályból eredő komoly és messze menő bonyodalmakat belátják. Maga a miniszteri sugallatok után járó „Opinione” is félig meddig bevallja ezt, midőn így nyilatkozik:

„Már egyszer kijelentettük, miszerint mi igen valószínűnek tartjuk, hogy Ausztria a múlt évben elkövetett hibát most ismételné, s minket megtámadni akarna; azonban ki lehetünk téve a veszélynek, hogy a római és nápolyi kormányok segítségére beavatkozik, ha úgynevezett kedvok kerekednek bennünk megtámadni; ezért kell készülnünk, hogy e veszélynek ellent állhassunk.” Így az „Opinione”. — Azonban a továbblátók nem abban keresik a veszedelmet, s a baj forrását, hogy francia csapatok Lombárdiát most odahagyják, hanem inkább abban, hogy majd ismét ide visszajövednek, és pedig ha majd tömegesen jövednek vissza, mi az Ausztriával kitörendő ellenségeskedések esetében elkerülhetlen. Már pedig, ha a francia haderő Felső és Közép-Olaszországot még egyszer előzőnlé, akkor mindaz kétségessé válhatnék, mit ma már rende-

zettnek tekintenek; sőt vannak, kik hiszik, hogy e körülmények igen alkalmasak lennének a Napoleonidáknak Toskána iránti régi ragaszkodását újra felélesztetni.

Ezen aggodalomhoz társul az általános izgatottság, a szorongó nyugtalanság, mibe a nép tetemes részét a savoyai kérdés süllyeszté. Az „Opinione” erőlködik ugyan a felzavart kedélyeket lecsillapítani, az aggodó nehezleteket kiengesztelni, midőn ismétli, hogy ezen kérdés csak a parlament hozzájárulása és beleegyezésével fog véglegesen elintéztetni, minthogy úgy Franciaországnak mint Piemontnak is érdekében van, hogy a törvényes formák megtartassanak; azonban az eddig tett lépések ezen törvényességben hitet kiolták, s a különben hitellel bíró lap biztatásai nem találhatnak fenekére, hol — mint horgony, megfogózkodhassanak. Nemcsak Nizza ből, de Savoyából is egy küldöttség indult Turinba, hogy a királytól kihallgattatást nyerve, annak egy felirást nyújtson át, melyben a hűség és ragaszkodás legnemesebb érzelmei tukrózvék vissza. Ezen felírás zárszavai következők:

„Sire! a politikai zivatarok gyakran körünkbe ütték Savoya fejedelmét, midőn a szerencse irányokban mostoha lett. Savoya mindig tiszteltetl, büszkén fogadta őket, s ha valaha felséged dynastiáját a szerencsétlenség vihara zaklatná, ezen ősi hű föld szerencsésnek érzene magát, ha védelmére hegyeiből készíthet védsánczokat. Azonban függetlenül azon érzelmeiktől, melyek bennünket felséged dynastiájával egyesítenek, nem felejtjük el, hogy Savoya felséged királyságának és fővárosának biztosságára elkerülhetetlenül szükségessé.”

Párisból márcz. 26-ról kelt sürgöny szerint a pápa, Rómának a francia hadseregek általi kiűrtetését sürgeti. Az alkudozások folynak. A pápai hadsereg Rómát, a nápolyi hadsereg a Határgrófságokat és Umbríát szállja meg. — Benedetti elenyészett Turinban a Savoya átengedése miatt fennforgó nehézségeket. A király egy kiáltványt fog kibocsátani, mely által a népségnek attólvalói esküjök alól feloldoztatnak.

Turinból írják: Az udvari ebéd, mely Ricasoli tiszteltére adatott, a király is jelen volt. „A király ma szintén ebédel!” mondá egyike a vendégeknek. „Meghiszem”, felelte volna Cavour — „az étvágy evés közben szokott megjönni. Ma már négy tartományt nyelt el.” — Nigra párisi szárd követő nevezetett.

— Milanóból márcz. 25-ről értesítik a „Momento”-t, hogy a Savoyát Franciaországnak átengedő szerződés csak oly feltétel mellett köttetett a két hatalom közt, hogy Franciaország mindannyiszor segítségére lesz Szárdíniának, mennyiszor ezt Ausztria megtámadná. Meg kell jegyezni, hogy „Momento” Ausztria legkeserűbb ellenfelei közé tartozik, s nem szűnik azt mutogatni, hogy Velenczének a császárságtól elválasztása szükség.

— Garibaldi több város választói kinálták meg képviselői kijelöléssel, de ő anyavárosának Nizzának adva az elsőséget, a többinek, mint Genua, Varese, Milanonak megköszönte a bizodalmat. — Egy barátjának a tábornok állítolag azt írta, hogy ő azon nap, midőn Nizza a francziáknak átadatik, Turinba megy s kardját a királynak visszaadja.

— A „Constitutionnel” márcz. 26-ról jelenti, hogy Victor Emanuel király nem sokára egy kiáltványt fog kibocsátani Savoya és Nizza lakóihoz, melyben azokat az ő koronájához való hűség alól feloldozza. A francia félhivatalos lap igen jó gondolatnak tartja ezt ő felségétől, miután e nélkül az illető népségek, akkor, midőn nyilatkozatra hivatnak felj soruk iránt, nem szavazhattak volna szabadon. Ezen mód szerint, azt mondja Grandguillot ur, el lesz érve az, hogy a királyok legitimitásának, meg a népek souverainitásának elve egyenlőképp tiszteltben fog tartani.

— A „Gazeta uffiziale del Regno” a toscanai tartományok beligazgatásáról szóló rendeletet közli. E szerint Carignan a hg a király helytartójának van kinevezve, az ő kezeibe adatik a Toscanában levő hadsereg főparancsnoksága szárazon és vizen, bir kegyelmezési joggal stb. Florenczben ideiglenes központi hatalom áll fenn. Ricasoli báró főkörmányzóvá nevezetett; e szerint a toscanai kormány tetteg az eddigi marad, s Ricasoli ezentul is rugótollja a kormányzati rendszernek. Ellenben Aemilia teljesen bekebelezett, mennyiben Farini belügyminiszter nevezetven, a tartományi külön kormány feloszlott. A toscanai haderő szintén a piemontiba olvasztott, e szerint Carignan hg főparancsnoksága nem a külső toscanai hadsereg, hanem csak azon csapatok és hajókra terjed, melyek idő szerint Toscanában és vizein állomásoznak. — Ricasoli Turinban létekor nagyon sürgeté az új államtestnek „olasz király”-sá (Regno italico) nevezetre keresztelését, s úgy látszik, ezen elnevezés jobban tetszik, mint a Ratazzi uty miniszter által a zürichi tanácskozmánynak ajánlott „Subalpini királyság”. A Szárdínia név, mint mely egy szigettől kölcsönözött, a mai államgésznek éppen nem felel meg, minden esetre változtatást tesz szükségessé.

— Belgrádból febr. 22-dikéről írják a temesvári újságnak: „A vizsgálat alá fogott belügyminiszteri titkár Jankovic Milan tegnap oly vallomást tett, melyből kitűnik, hogy azon párt, melyhez a metropolita is tartozik, főleg Mihály trónörökös megbuktatására dolgozott. Lichtenberg herceget a karták Szerbia fejedelméül kikiáltani. — Irják még, hogy, mint híre jár, az összeesküvés további nyomozása is meg van rendelve, melybe a metropolita is könnyen bele fog vonatni.

— Bern, márcz. 28. A szövetség tanácsa tegnap elhatározá, hogy Páris és Turinban a savoyai semleges területek statusquojának fennmaradását kívánandja, míg a kérdés véglegesen nem szabályoztatik; egyszersmind értekezlet tartását kívánja, s azokban Svájc számára széklet és szavazatot.

— Mig a nagyhatalmasságok még mind nem bírnak csak egy összehangzó tiltakozást is létesíteni Savoyának Franciaországra bekebelezése ellen: a kis Svájc már is jó példával ment elő, s egész őszintén látszik oda kiáltani a nagy Angolhonnak, hogy nemcsak börtében, de néha az embernek lelkében is jár a dolog. A derék esküszövetség már rég átnyújtta a Tuileriákba a maga nyitl tiltakozását a savoyai semlegesített területek annexiója ellen. Sőt úgy tetszik, mintha nem akarna a csupa szakválnál megállani, hanem a maga érdekeit férfisan is mególtalmazni. Márcz. 29-kén nyitl meg a szövetséggyűlés

Bernben, s a népség hangulata valamint a készülöben levő rendszabályok után itélve eldöntött lépésekre lehetünk készen. — A szövetség tanács, mint Bernből jelentik, úgy intézkedett, hogy ha a szövetséggyűlés ama megszállást meghatározza, már április 1-én 20,000 sz. szövetséges lesz Faurigny és Chablais megszállására elindítva; aztán elvárják, kikergeti-e Napoleon majd a köztársasági csapatokat, s vajjon Európa összedugott kézzel leend-e egy ily botránynak elnézője minden következményeivel együtt, a mik közti természetesen legelő kellene állni a bécsi congressus által biztosított helyét semlegességnek; egy ily merénnyel senki sem vádolhatna vakmerőséggel a svájciakat, minthogy Genf s vele a szövetségnek kéréséig egy nagy része különben is veszve van, ha északi Savoya elfranciausul. Legrosszabb esetben a helvétek is méltán elfogják mondhatni, a mit I. Ferencz a páviai ütközet után mondott: „Mindent elveszett, csak a becsület nem!”

Ujabbak. — Róma, márcz. 29. Egy f. hó 26-ikán kelt breve által egyházi átok mondatik ki mindazokra, kik az egyházzámbeli lázadás, bitorlás, berontáshoz mint tettesek, indítók, résztvevők, tanácsadók, párthívek járultak. A pápai kormány a diplomatiái testületnek tiltakozást nyújtott át Romagnó annexionja ellen.

— Triest, márcz. 28. A Nápolyból érkezett legújabb tudósítások határozottan állítják, hogy a királyi csapatok nem fognak a határon átvonulni, s hogy az egyházi államra vonatkozólag közvetlen beavatkozás nem fog történni.

— Értekezletet vagy congressust sürűn emlegetnek a francia-svájci viszállyan. A francia kormány egy Bernbe válaszul küldött jegyzékben maga hozá azt javaslatba, s megígéré, hogy ott Svájcznak érdekeit maga is védelmezni fogja, de egyszermind kijelenté, hogy Svájcznak nem szabad semmi katonai rendszabályokhoz nyulnia, különben a francia

kormány is kénytelen lesz hatalmi rendszabályokhoz folyamodni, míg pedig most Vaillant ténnyel utasítá, hogy Saint Julienek megszállásától tartózkodják. A svájci szövetség tanácsa a francia kabinet ezen biztosítást azonnal tudatá a kantonok kormányával, s ezáltal kétségtelenül csillapítólóg kívánt hatni a már erősen felizgatott közvéleményre. E szerint tehát ezen ügy maga a francia kormány által a békés kiegyenlítés terére van átvive. Russell lord ezt még márcz. 26-iki erélyes beszéde tartásakor tudta, s a csatornántuli mennydörgés inkább csak szinpad mint természeti zaj volt.

— Páris, márcz. 30. A „Patrie” azt állítja, hogy Chablais és Faurigny nem lesz katonailag megszállva.

— London, márcz. 30. Az alsóház tegnapi ülésében Peel jelenti, hogy ő közelebből a ház figyelmét azon helyzetre fogja vonni, melybe Svájc Savoya bekebelezése által jutott.

— Különös összehatalás, hogy a mely pillanatban feszültté kezd válni a Francia-s Angolország közti viszony, egyszerre seregrel merülnek fel a hírek, melyek a Páris és Sz. Pétervár közti viszonyok javulását sok szépet tudnak beszélni. Goreszkoff herceg mint mondják, jobban van a Montebello hg francia követtel minden függőben levő kérdések fölött kiegyezett volna. Ugyanakkor a „Borsenhalle” bécsi levelezője is jelenti, hogy a Bécs és Sz. Pétervár közti diplomatiái viszonyokba újolag némi ernyedség állott be, mivelhogy Bécsben családva láták magukat azon reményekben, hogy Oroszországnak legalább erkölcsi támogatását a piemonti bekebelezési vágyak ellen megnyerhetik. Valamint ez a hintázott játék tart, s a Páris és London közötti viszony ernyedsét azonnal Orosz- és Franciaország közti közeledés követi, mindaddig az európai hatalmaknak Napoleon császár politikája elleni közös fellépésére gondolni se lehet.

— Frakfurt, márcz. 29. A szövetséggyűlés mai ülésében Ausztria a szövetséggyűlést értesíté jogfennntartásáról, az olasz hercegségek annexionja ellen. — Poroszország ismétlé óvását a hesseini alkotmány ügyében; a gyűlés ismételve a már előbb hozott határozatra hivatkozott.

— Berlin, márcz. 30. A „Neue Pr. Ztg.” tudni akarja, hogy a porosz kabinetnek Thouvenel sürgönyére adott válasza lényegesen elhalasztó jellemű; komoly kifogásokat fejez ugyan ki az annexion ellen, azonban tiltakozásnak nem tekintethető. Svájc követelésére még eddig nem adatott válasz. — A porosz lapok valótlannak mondják ama hirt, hogy két erősített porosz tábor fogna felállítani.

— Karlsruhe, márcz. 30. A második kamara, a concordatum fölötti kétnapi vita után a kormányi véleményt elvető bizottsági javaslatot elfogadta.

— Az „Advertiser” nek egy hihetőleg apokryph távirata az orosz császár személye ellen egyik hadsegéde által tett merénnyről tudósít.

— Bern, márcz. Chablaisba genfi szabadsapatok nyomultak be, a szövetség tanácsa fellépett ellenük; Ziegler ezredes két szabadsapat szállított hajót lefogalt; 30 szabadsapatbeli elfogott. Genfben népgyűlés tartott, 5000 polgár tiltakozott a szabadsapatok fellépése ellen, mit francia ügynököknek tulajdonítanak.

Bécsi börze. Április 1-jén: Nemzeti kölcsön 77.90. pft. — Metalliques 5 pcentes 67.75. — Urbéri papírok: magyar 71. — erdélyi 67.75. — Bankrészvény 838. Korona 18.18. Cs. k. arany 6.28. Ezüst 31.70.

T. és felelős szerkesztő DÖZSA DÁNIEL.

H I R D E T É S E K.

HIVATALOS.

(921)

(4—1)

Hirdetmény.

A magas pénzügy miniszterium rendelete alapján az erdélyi országos fő- és gyűjtő pénztárak, továbbá a dézsi, udvarhelyi abrudbányai és k.-fejérvári adóhivatalok utasítva vannak, az új államkölcsönre 100 frt, 200 frt, 300 frt, és 400 forinttal bejegyzéseket minden megszorítás nélkül elfogadni.

Mi is a magas cs. kir. helytartóság f. hó 3-róli maghagyásából ezennel közhirrét tétetik. Kolozsvárt, április 4-kén, 1860.

NEM HIVATALOS.

(920)

(1—1)

Alulirt tisztelettel tudatja, hogy urbéri kármentesítési kötvényeket

500 frtfg 1%⁰/₁₀₀-val, 500 frton felül 5000 frtfg 3%⁰/₁₀₀, 5000 frton felüli összegeket pedig 1%⁰/₁₀₀-val, kamatok megtérítésével a bécsi börze napi árkeletén alól bevált. Ezenkívül mindennemű állampapírokat börze képes magán kötvényeket, ipar s vasúti részvényeket, sorsjegyeket, külföldi pénzeket, továbbá aranyat s ezüstöt a legutányosabb napi árfolyam sz-rint elad és veszen.

A postai öszveköltetés oly biztos lévén, hogy a szállítással semmi veszélytől nem tartatni, ajánlja az alulirt ennek használatát azon biztosítással, hogy a posta útján beküldendő kötvényeknek árát, a visszafordulandó postáta a legpontosabban kézhez juttatja, csak kéri ilyen esetekben a cím, lak és utóposta hibátlan feljegyzését.

Debreczen, december hóban 1859.

É. KISS ZSIGMOND,

váltó irodája Debreczenben a főtéren Schafferház 214⁰ szám alatt.

(917)

(2—3)

Előfizetési felhívás

„HÁROMSZÉK” című

erdélyi szépirodalmi évkönyv s naptár I-ső évi folyamára 1861-re.

Megjelenik 1860. június végén 12 ívnyi tartalommal. diszkötésben, finom velin papíron. Előfizetési ár: 80 kr; bolti ára 1 frt 25 kr leend. Hirdetések minden nemei (egész lap 4 frt, fél lap 2 frt) felvételnek s legnagyobb terjesztésre számolhatnak.

Az előfizetési pénzeket 1860. ápril végeig bérmentse kéri.

Khern Ede

Brassó, 517. Erdély.

Gyűjtök tiz után egy példányt nyernek.

(888)

(4—6)

Krombolz orvostudor GYOMOR-LIKÓRE

(Krombolziana).

E likör a legujabb vegytani vizsgálatok nyomán gyógyerejű virágokból, gyökerekből és füvekből lepáolt szeszcs folyadék; feltalálta a gyógytudományra nézve korán leltűt első nagyságu csillag, a prágai orvosi klinika tanára és első orvosa, Krombolz Gyula orvostudor.

Ez oly szerencsésen összeegyeztetett vegyület gyógyerejű növényekből készül, és különösen az emésztő szervekre igen jó hatású, ajánlható pedig üdvös kísérőnek vadászaton, hegy-ségi kirándulásokon és uton, és mint gyomormelegetítő igen jólékonnyan foly bé az egészségre. Egy üveg ára 30 kr p. p., két üveg bepakolás ára 10 kr. p. p.

Friss gazdasági magvak.

Lucerna, lóhere (Stajer Klee) Muhar, Bükköny, Reigras, burgundi takarmány répa, ákaczfá és mindenféle friss veteménymagvak; kaphatni Kolozsvárt Kozák Ede, „katona” című fűszerkereskedésében.

(899)

(5—5)

Olcsó lucerna.

30 mázsa erdélyi 1859. beli, bármely kű földihez hasonló tisztaságu lucerna mag eladó Dobokán Farkas Istvánnál, mázsája 35 új forint, 10 mázsán fejtűl 32 frt. Megrendelhetni Nalaczi kereskedésében Kolozsvárt.

(919)

(1—2)

SZUCSÁKBAN Kolozsvártól egy órányi távolságra, hol a tagosítás már folyamatban van, egy lak- és szűkséges gazdasági épületekkel ellátott rész jószág több évekre bérbe adandó; — értekezhetni iránta külső-szén-utcazi 6. számú házban, hol egy több szobából álló szállás is a hozzátartozandókkal együtt lérbe adandó.

(851)

(3—3)

MOLL SEIDLICZ PORA.

mely a párisi műkiállításán aranyérmét nyert.

Középponti raktára a „Gólyához” címzett gyógyszerár Bécseben.

Figyelmeztetésül. Hogy az én gyártmányaimat a másokéval össze ne cserélhessék, s hogy formáimnak jogtalan bitorlását megakadályozhassam, gyári jegyem, Moll Seidlitz-pora” ezután nem csak az iskola fedelén, hanem minden fehér papíron, a melyben a poradag foglaltatik, víziratilag látható lesz.

Ára egy bepecselt telt eredeti iskatulának 1 frt 25 kr o. é. Használati utasítással minden nyelven.

E porok számtalan, rendkívüli esetben bebizonyult gyógyhatásuknál fogva minden eddig elő ismert házi gyógyszernek közt bizonynyára a legelső helyre méltandók. A császár birodalom minden részéből hozzánk beküldött több ezernyi halálait részletes biz ny tányul szolgál, hogy azok rögzött dugulás, emésztelenség és gyomorégés, továbbá görcsök, vesebetegség, idegbaj, szívdobogás, ideges főfájás, vértorlódás, köszvény-szerű tagfájdalom, s végül hysteria, hypochondria, tartós hanyasi inger stb. esetekben a legjobb eredménnyel használtattak, s a legutamosh gyogyeredményt vívtak ki Ezen, már nagy csomaggá nőtt levelezés számtalan bizonyítványait tartalmazza azon szenvedőknek, a kik gyakran, miután az allopathiai és vizgyógy módot használtak ezen egyszerű házi szerhez folyamodtak és egészségüket egyszerre és állandóan visszanyerték. Ezen elismerési iratokban a nép majd minden osztálya u. m. tanítók kereskedők, közművesek, mű észek, mezői gazdák, tanárok, hivatalnokok, katonák, sőt gyógyszer-részek és orvosok is, valamint több oly mindkét nemből való egyének képviselvek, a kiknél azelőtt a leghiresebb gyogyforrások a legkisebb könnyebbülést se idézték elő és a kik csupán a valódi Seidlitz Porok rendszeres használata által lettek tökéletesen egészségesek.

Raktára Kolozsvárt: Ritter Tr. gyógyszerárában. Beszterczen: Szongot György. Sz-Agothán: Knall K. gyógyszerész. Déván: Büchler A. Brassóban: Jekelius F. Nagy-Szebenben: Müller gyógyszerész. M.-Vásárhelyt: Bucher M. Burdacs A. N.-Bányán: Haracek. Nagy-Károlyban: Schöberl, N.-Váradon: Jánky Antal. Segesvárt: Misselbacher. Szilágy-Somlyón: Orawetz A. Vajda-Hunyadon: Marschal. Zilahon: Harmath S. F.

A fentebbieknél megrendelhető továbbá:

Dorsch-halmajolaj.

Lobry és Portontól, Utrecht, Németalföld.

Eredeti flaskókban, használati utasítással

2 frt 10 kr és 1 frt 5 kr o. é.

A Dorsch-halmajolaj Európa minden orvosi tekintélye által mell és tüdőbetegség, görvény (Scrophula) angolkorság (Rachitis), rheumatismus és köszvény, rögzött bőrkütiés, szemgyulladás, idegbetegség stb. ellen mint kiűnő gyogyyszer elismert eredménytel rendeltvényeztetet.

PYRETHRIN-SZÁJVIZ

a fogak és foghús tisztán és épen tartására. Egy eredeti üveg ára 1 frt 5 kr o. é.

A Pyrethrin-szájviz tisztán növényi anyagokból áll, s számos kísérlet és tapasztalat által igazolt minden tulajdonokat egyesít magában, minél fogva az éi fogak és foghús minden külső és belső káros befolyás ellen véde, épen tartatnak, sőt az e részeken honos betegségeket legyőzi és a kóranagot tökéletesen eltávolítja,

(887)

(4—12)

Az általánosan kedvelt s orvosilag sikerrel elismert

Steier fűnedv

mell betegeknek.

Mindig frs minőségben kapható: Kolozsvárt: Kozák Eduárd, Szebenben: Zöhner J. F. Brassóban: Jekelius F. gyógyszerész, Segesvárt: Misselbacher G. W., Beszterczen: Kolp Fr. és társa, Maros-Vásárhelyt: Fogarasi D., Dézsen: Szathmári P. uraknál

Egy üveg ára 50 kr ezüstben, vagy 87 kr új pénzben.

(914)

(3—3)

Eladó ház.

Kolozsvárt a belső szén-utczában a 129. számú ház szabad kézből eladó Ertekezhetni iránta orsz ügyvéd Fejér Mártonnál b. Közép-utca Nr. 503.

(910)

(3—3)

Beszterczen vidékén a tekei járásban fekvő Nagy-Nyulason az egész birtokosság korcsmai-joga 1860-dik év május 5-től kezdve egy vagy több évekre haszonbérbe kiadó, s az árverés napja leend április 24-én Nagy-Nyulason gróf Teleki Domokos ur tiszti szállásán.